



Miljøtilsynsplan for Langeland Kommune 2020-2023

Kommunens tilsyn med industri og landbrug (husdyrbrug)





Tilsynsplanen dækker Langeland Kommune med et areal på 284 km². Kort over kommunen fremgår af Bilag 1.

Der er 184 virksomheder, som kommunen fører tilsyn med hhv. 92 virksomheder og 92 landbrug (husdyrbrug).

De fleste virksomheder ligger i og omkring Rudkøbing. Der ligger enkelte virksomheder udenfor Rudkøbing bl.a. i Sønder Longelse tæt på Spodsbjerg. Husdyrbrug ligger spredt i hele kommunen. Der ligger flest husdyrbrug i den sydlige del af kommunen.

Kommunen fører miljøtilsyn med virksomheder og husdyrbrug, som har en miljøgodkendelse/tilladelse eller er omfattet af brugerbetalingsbekendtgørelsen eller husdyrgødningsbekendtgørelsen og dermed omfattet af generelle krav i gældende bekendtgørelser om miljø.

Langeland Kommune har et forpligtende samarbejde med Svendborg Kommune, hvor Svendborg Kommune fører tilsyn med husdyrbrug omfattet af Husdyrbrugloven og en enkelt industrivirksomhed omfattet af bilag 1 i miljøgodkendelsesbekendtgørelsen.

Som tilsynsmyndighed skal kommunen hvert 4. år udarbejde en miljøtilsynsplan og offentliggøre den. Det følger af miljøtilsynsbekendtgørelsen. Formålet med tilsynsplanen er at give offentligheden indsigt i kommunens tilsynsarbejde.

Denne plan, Miljøtilsynsplan 2020-2023, er 2. generation af kommunens miljøtilsynsplan.

Miljøtilsynsplanen henvender sig til både borgere, virksomheder og landbrug, og formålet med planen er at informere om, hvordan kommunens tilsynsarbejde på virksomhedsområdet overordnet vil blive gennemført i perioden 2020-2023.

I denne plan beskrives alene miljøtilsynsindsatsen på industri og landbrug, som kommunen fører tilsyn med, varmeværker, produktionsvirksomheder indenfor jern- og metal, fødevarerproduktion, træfabrik, affaldsvirksomheder, vognmænd, autoværksteder m.fl.

Ved miljøtilsyn forstås i henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsens definition:

Enhver form for udøvelse af tilsynsvirksomhed, herunder de aktiviteter, der indgår i myndighedens planlægning, forberedelse og gennemførelse af et konkret tilsynsbesøg, administrativ kontrol af eksempelvis registreringer og måledata, opfølgning i form af afrapportering og håndhævelse med henblik på at sikre, at virksomheder overholder lov om miljøbeskyttelse, lov om forurennet jord, regler udstedt i medfør af disse love samt afgørelser truffet i medfør af disse. Ved tilsyn forstås desuden revurderinger af godkendelser.



Kommunens tilsynsarbejde

Kommunens tilsynsindsats skal medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelse af dyre- og plantelivet. Det følger af Miljøbeskyttelsesloven.

Industrivirksomheder, som kommunen fører miljøtilsyn med, er enten godkendelsespligtige eller omfattet af brugerbetalingsbekendtgørelsen. De har en miljøgodkendelse, hvori der er stillet krav til virksomheden om driften, grænser for støj og for udledninger til luft, vand og jord, håndtering af eventuelle uheld og om egenkontrol og indberetninger til tilsynsmyndigheden mv. Eller de er omfattet af reglerne i diverse bekendtgørelser. Nogle industrivirksomheder jern- og metalvirksomheder er omfattet af en særlig bekendtgørelse maskinværkstedsbekendtgørelsen, mellemstore fyringsanlæg vil fremover blive omfattet af bekendtgørelse om mellemstore fyringsanlæg og autoværksteder er omfattet af autoværkstedsbekendtgørelsen.

Husdyrbrug primært med kvæg- og svineproduktion, som har en godkendelse eller tilladelse efter Husdyrbrugloven, fører Svendborg Kommune tilsyn med. Øvrige husdyrbrug, som ikke har en godkendelse eller tilladelse efter Husdyrbrugloven fører Langeland Kommune tilsyn med. Husdyrbrug omfattet af Husdyrbrugloven er reguleret efter gældende krav i Husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunens tilsynsindsats handler primært om at sikre, at virksomheden eller husdyrbruget overholder gældende miljølovgivning og/eller de krav, der er stillet i en miljøgodkendelse/tilladelse til hhv. virksomheden eller husdyrbruget.



Dansk Miljøadministration

På internetportalen Danmarks Miljøadministration (DMA) indberetter kommunen lovpligtige oplysninger om de enkelte virksomheder og landbrug, herunder oplysninger om gældende godkendelser, meddelte håndhævelser og udførte tilsyn med offentliggjorte tilsynsrapporter. Miljøtilsynsplanerne offentliggøres tilsvarende på portalen. Portalen er tilgængelig for både myndigheder, virksomheder og borgere, og er et led i at skabe mere åbenhed omkring myndighedernes miljøindsats på virksomhederne og husdyrbrugene. Et udkast af planen har været i offentlig høring i 4 uger.

Fysiske tilsyn

Et fysisk tilsyn på en virksomhed følges op med et skriftligt tilsynsnotat, der offentliggøres på DMA portalen. Ud over selve besøget på virksomheden eller landbruget består tilsynsarbejdet af planlægning af og opfølgning af tilsynet, meddelelse af og opfølgning på håndhævelser, løbende kontrol af indberetninger og egenkontroller, håndtering af klager og uheld.

Prioritering efter miljørisiko

Tilsynsindsatsen målrettes mod virksomheder og landbrug, som udgør den største miljørisiko, hvor fokus er på de væsentlige miljøforhold, og hvor der også tages hensyn til virksomhedernes og landbrugenes egen miljøindsats. På alle virksomhederne udføres der basistilsyn hvert 4. år eller 6 år, hvor alle virksomhedens eller landbrugets miljøforhold gennemgås. Ud over basistilsyn udføres en række prioriterede tilsyn på de virksomheder, hvor der er potentiel størst forureningsrisiko.

Virksomhederne og landbrugene, hvor der udføres prioriterede tilsyn, udvælges ud fra en risikobaseret model, hvor følgende 5 parametre indgår: Anvendelse af miljøledelse, overholdelse af miljølovgivningen, håndtering af farlige stoffer, udledning af forurenende stoffer og beliggenhed i forhold til naturområder eller områder med særlige drikkevandsinteresser. Hvert år skal der gennemføres to tilsynskampagner og en del af de prioriterede tilsyn kan udføres som kampagnetilsyn. Kampagnetemaer vælges fra år til år.

Gennemførte tilsyn 2016-2019

De konkrete basistilsyn og prioriterede tilsyn på virksomheder og landbrug planlægges hvert år ved årets start, og minimum hhv. 40 % og 25 % af de virksomheder og husdyrbrug, som kommunen er myndighed for, og som skal besøges hvert år.

Fordelingen af Kommunens tilsyn i perioden 2016-2019 fremgår af nedenstående skema:

Antal tilsyn	2016	2017	2018	2019
Basistilsyn	58	33	52	44
Prioriterede tilsyn, inkl. kampagnetilsyn	31	30	12	12
Øvrige tilsyn	9	10	12	7
Tilsyn i alt	98	73	76	63

Der var pr. 31. december 2019 kommunal tilsynspligt på 184 virksomheder og husdyrbrug.

Kommunen tilsyn har i perioden 2016 – 2019 overholdt tilsynsfrekvensen på minimum 40 % og 25 % af virksomheder og husdyrbrug for hhv. kategori 1 og kategori 2.



Ikke planlagte tilsyn udføres som reaktive tilsyn, f.eks. i tilfælde af miljøuheld på en virksomhed eller et landbrug eller ved klager over en virksomhed eller et landbrug, eller hvor der skal følges op på meddelte håndhævelser.

Fysiske tilsyn varsles som oftest minimum 14. dage inden besøget på virksomheden eller husdyrbruget, så det sikres, at de rette personer er til stede og det nødvendige dokumentationsmateriale tilgængeligt ved tilsynet. Hvor en varsling kan medføre, at formålet med tilsynet kan gå til spilde, gennemføres tilsynet uden varsel. Der udføres normalt kun få uvarlede tilsyn pr. år.

Efter at der er udført tilsyn på virksomheden eller husdyrbruget, skrives en tilsynsrapport, og eventuelle håndhævelser meddeles. Tilsynsrapport og oplysninger, om der er meddelt håndhævelser, offentliggøres på DMA portalen.

For at sikre borgernes trivsel og sundhed prioriteres det, at sikre rent drikkevand, tilfredsstillende luftkvalitet, ren jord og rene vandløb, kystområder og hensyn til følsomme naturområder. Derfor er der fokus på de miljøpåvirkninger som landbrug og virksomheder kan være årsag til:

Jord- og grundvandsforurening

Ved opbevaring af affald, kemikalier, husdyrgødning og ensilage, skal nedsivning til jord og grundvand forebygges. Derfor er der ved tilsynene fokus på, at stoffer, som kan forurene jord og vand, opbevares miljømæssigt forsvarligt. Desuden er der kontrol med, at større olietanke og gyllebeholdere med mellemrum bliver inspiceret for utætheder.

Påvirkning af kloaksystem og renseanlæg

Ved afledning af processpildevand til det offentlige kloaksystem, kan uønskede stoffer i spildevandet påvirke mikrobiologien på renseanlægget. Det kan medføre, at der ikke kan ske en optimal rensning af spildevandet. Det kan også medføre miljøfremmede stoffer i vandet, der udledes til renseanlæggene og dermed spildevandsslammet, der ikke vil kunne anvendes på landbrugsjord, hvis der er stort indhold af f.eks. tungmetaller.

Forurening af vandløb, søer og fjorden

Vandmiljøet kan også påvirkes mere direkte fra virksomheder og landbrug ved utilsigtede udledninger fra f.eks. vaskepladser, spild af kemikalier på udendørs pladser og fra gyllebeholdere. Derudover sker der udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer.

Lugt- og støjgener

Flere aktiviteter kan give anledning til lugt- og støjgener fra virksomheder og husdyrbrug. Støjgener kan komme fra ventilationssystemer, intern trafik og særligt støjende aktiviteter – f.eks. metalbearbejdning. Lugtgener kan forekomme fra udsugningssystemer fra f.eks. fødevarer virksomheder. Stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning kan også give anledning til lugtgener, og reguleres når der gives tilladelse til ny produktion eller en udvidelse af produktionen (nye stalde).

Luftforurening

Luftforurening kommer fra afbrænding af halm, træflis, olie samt produktionsprocesser. Produktionsprocesserne kan f.eks. tilføre luften organiske opløsningsmidler, olietåge, metal- og malestøv og andre stoffer.



Husdyrbrug kan bidrage til luftforureningen via ammoniakfordampning fra stalde, møddingspladser, gyllebeholdere og markstakke.

Affaldshåndtering

Stort set alle virksomheder og husdyrbrug, som kommunen fører tilsyn med, producerer affald i større eller mindre grad. Ved tilsynet føres der tilsyn med, at affaldet bliver sorteret og bortskaffet korrekt.

Målsætning for tilsynet og prioritering

Kommunen vil i planperioden have fokus på at forebygge, at der sker forurening af jord og grundvand, og herunder via dialog skærpe virksomhedernes fokus på forureningskilder og håndtering af eventuelle spild.

Tilsynsopgaven skal tilrettelægges, så der sikres en ressourceoptimal varetagelse af tilsynsopgaven, og så virksomheder, landbrug og borgere oplever kommunen som en professionel og effektiv myndighed og samarbejdspartner med høj faglighed.

Kommunen har ved tidligere brugerundersøgelser, Lokalt erhvervsklima (2016, 2017), som Dansk Industri laver hvert år, scoret højt på miljøtilsynet. Langeland Kommune indgår sammen med øvrige ø kommuner ikke længere i opgørelsen på grund af for få virksomheder, hvilket giver en højere statistisk usikkerhed, når der kun er få besvarelser.

Dialogbaseret tilsyn

Kommunen lægger vægt på, at tilsynene er dialogbaserede. Udover kontrol handler et miljøtilsyn om vejledning og dialog med virksomheden og landbruget for at lette miljøarbejdet for dem og samtidig sikre miljøet. Vi prioriterer, at virksomheder og landbrug gennem tilsynene bliver motiverede til at overholde lovgivningen på miljøområdet, og relevant og løsningsorienteret fokus på tilsynsarbejdet. Indsatsen skal være proportional med hensynet til miljøet.

Efterleves reglerne ikke, og der har været vejledt om reglerne, vil der normalt følges op med en håndhævelse af reglerne med en indskærpelse til virksomheden eller husdyrbruget. Det vil normalt også være tilfældet, hvis gældende vilkår i en godkendelse til en virksomhed eller husdyrbrugets produktionstilladelse ikke er overholdt.

Fokusområder

Virksomhederne på Langeland har ud over varmeværkerne ikke større udledninger, der giver anledning til lugtgener eller luftforurening med f.eks. organiske opløsningsmidler. Tilsvarende er der ikke mange virksomheder, der belaster miljøet med spildevand.

Langeland Kommunes fokus i den kommende planperiode vil derfor være virksomhedernes og husdyrbrugets affaldshåndtering. Endvidere vil der være fokus på autoværksteder uden anmeldelse eller registrering i kommunens register i henhold til autoværkstedsbekendtgørelsen.

Samarbejde med andre myndigheder

Kommunen orienterer efter behov andre myndigheder om forhold konstateret på tilsyn eller fører koordineret tilsyn med andre myndigheder, herunder: NaturErhvervstyrelsen, Fødevareregionen. Miljøstyrelsen, Embedslægeinstitutionen, Arbejdstilsynet og andre kommuner.



Høring

Et udkast af planen har været i offentlig høring i 4 uger. Der er i høringsperioden indkommet bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening, Langeland (DN Langeland) den 6. august 2020. Trafik-, Teknik- og Miljøudvalget er den 21. september 2020. Der er den indkommet bemærkningerne fra DN Langeland vedrørende miljøregulering af landbrug. Langeland Kommune følger statens regler for et risikobaseret miljøtilsyn, jf. miljøtilsynsbekendtgørelsen og at godkendelser/tilladelser til husdyrbrug er reguleret af reglerne i Husdyrbrugloven.

19. oktober 2020



Bilag. Langeland.

